

Sygn. akt IV KK 321/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Sobczak (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Barbary Nowińskiej,

w sprawie **J. O.**

skazanego z art. 279 § 1 kk i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 18 lutego 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 7 kwietnia 2015 r.,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ż.

z dnia 16 października 2014 r.,

1) oddala kasację jako oczywiście bezzasadną;

2) zwalnia skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ż. wyrokiem z dnia 16 października 2014 r., uznał J. O. za winnego:

1) ciągu 18 przestępstw wypełniających dyspozycję art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. albo art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za

- który na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i 91 § 1 k.k. wymierzył karę 7 lat pozbawienia wolności,
- 2) ciągu 5 przestępstw wyczerpujących dyspozycję art. 278 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu i art. 91 § 1 k.k. wymierzył karę 3 lat pozbawienia wolności,
  - 3) ciągu 5 przestępstw wypełniających dyspozycje: art. 13 w zw. z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i 64 § 2 k.k. albo art. 279 § 1 k.k. i 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i 64 § 2 k.k., za który na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i 64 § 2 k.k. i 91 § 1 k.k. wymierzył karę 5 lat pozbawienia wolności,
  - 4) czynu z art. 191 § 1 k.k., za który skazał oskarżonego na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,
  - 5) czynu z art. 224 § 2 k.k. i 224 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. za który skazał oskarżonego na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,
  - 6) czynu z art. 267 § 3 k.k. za który skazał oskarżonego na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Następnie Sąd na podstawie art. 85 k.k., 86 § 1 k.k. i 91 § 2 k.k. wymierzył karę łączną 10 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet na podstawie art. 63 § 1 k.k. okres tymczasowego aresztowania od 5 października 2011 r. do dnia wyrokowania, na podstawie art. 415 § 4 k.p.k. zasądził od oskarżonego 21 odszkodowań na rzecz określonych osób pokrzywdzonych oraz zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych.

Apelacje od tego wyroku złożyli: osobistą - oskarżony oraz odrębnie – obrońca z urzędu a następnie nowoustanowiony obrońca z wyboru, a nadto pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego W. K.

Wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w B. zmienił zaskarżony wyrok jedynie w ten sposób, że:

- uniewinnił oskarżonego od dokonania trzech czynów wchodzących w skład ciągu przestępstw, wskazanego w pkt. 1 i obniżył karę pozbawienia wolności za ten ciąg do 6 lat,
- uniewinnił oskarżonego od jednego czynu wchodzącego w skład ciągu przestępstw, wskazanego w pkt. 3 i obniżył karę pozbawienia wolności za ten ciąg do 4 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

- wyeliminował z kwalifikacji prawnej i podstawy wymiaru kary ciągów z pkt. 1 i 3 przepis art. 64 § 2 k.k., po czym uzupełnił podstawę prawną skazania za czyny wchodzące w skład tych ciągów o art. 64 § 1 k.k.,
- obniżył karę łączną do 9 lat pozbawienia wolności,
- uchylił 5 rozstrzygnięć o odszkodowaniach,
- w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok,
- zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych postępowania odwoławczego.

W kasacji od wyroku Sądu odwoławczego ustanowiony obrońca zarzucił rażące „naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść, polegające na obrazie przepisów:

I. art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 202 § 1 i 5 w zw. z art. 410 k.p.k. oraz art. 170 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. poprzez zaaprobowanie przez Sąd odwoławczy procedowania Sądu I instancji w zakresie oddalenia wniosków oskarżonego o badania psychiatryczne z udziałem biegłego diabetologa oraz przesłuchanie biegłych wydających w innych sprawach opinie odnośnie stanu jego zdrowia psychicznego i zaniechanie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych psychiatrów w zakresie stwierdzenia poczytalności oskarżonego w chwili czynów i jego zdolności do brania udziału w postępowaniu, pomimo istnienia okoliczności wskazujących na istnienie uzasadnionych wątpliwości co do stanu jego poczytalności *tempore criminis*;

II. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. oraz art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. poprzez zaaprobowanie przez Sąd odwoławczy procedowania Sądu I instancji w zakresie oddalenia wniosków dowodowych o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu traseologii oraz o przeprowadzenie badań wyściółek obuwia zabezpieczonych od oskarżonego celem stwierdzenia, czy oskarżony korzystał z tego obuwia, czy też z obuwia tego korzystały inne osoby lub także inne osoby, tj. przeprowadzenia jedyne dowodu, który umożliwił identyfikację osoby, która pozostawiła na miejscu zdarzeń ślady, a nie wyłącznie obuwia;

III. art. 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 6 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. poprzez zaaprobowanie przez Sąd II instancji ustaleń

faktycznych Sądu I instancji (z wyłączeniem ustaleń odnośnie czynów, od których uniewinniono skazanego) dokonanych z naruszeniem zasad procedowania w oparciu o cały ujawniony w sprawie materiał dowodowy i przyjęcie, iż skazany dopuścił się przestępstw kradzieży z włamaniem i kradzieży połączonych ze zniszczeniem mienia (ponad objęte przyznaniem się skazanego do winy, w tym czynów z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 222 § 1 k.k. oraz z art. 267 § 3 k.k.), a to wskutek uwzględniania wyłącznie okoliczności przemawiających na niekorzyść skazanego, nieprzeprowadzenie wszystkich ujawnionych w sprawie dowodów (w szczególności dowodów z badań śladów daktyloskopijnych i osmologicznych zabezpieczonych na miejscach zdarzeń), uznanie za niewiarygodne wyjaśnień skazanego w zakresie, w jakim nie przyznawał się on do popełnienia przypisanych mu czynów, marginalizowanie wyciągów bankowych, z których wynika, iż w czasie zdarzeń objętych postępowaniem skazany dokonywał płatności za materiały budowlane, korzystając z imiennej karty płatniczej, której był wyłącznym posiadaczem, tym samym przyjęcie - z przekroczeniem zasady swobodnej dowodów - iż łańcuch poszlak, który ma wskazywać na sprawstwo skazanego jest nieprzerwany, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego sprawy wykluczała możliwość przypisania skazanemu winy w sposób niebudzący wątpliwości;

IV. art. 41 § 1 k.p.k. poprzez rozpoznanie sprawy w I instancji przez Sędziego, co do którego istniały uzasadnione wątpliwości co do bezstronności w sprawie, o której to okoliczności skazany powziął wiedzę po rozpoznaniu sprawy w Sądzie II instancji, a polegająca na rozpoznawaniu sprawy wyłączonego do odrębnego rozpoznania oskarżonego Ł. K. przez Sędziego rozpoznającego niniejszą sprawę;

V. art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nieustosunkowanie się przez Sąd Okręgowy do wszystkich zarzutów zawartych w apelacjach skazanego i jego obrońców, względnie ich pobieżną analizę.”

W konkluzji skarżący się wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej upoważnia do skrótowego odniesienia się do jej zarzutów i wniosków (argument z art. 535 § 3 *in princ.* k.p.k.).

1. W niniejszym postępowaniu nie zaistniały uzasadnione wątpliwości co do poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów, ani co do możliwości jego udziału w tym postępowaniu. Sąd odwoławczy wyczerpująco i przekonująco odniósł się do analogicznego zarzutu sformułowanego w apelacjach. Sąd wskazał m.in., że opinia psychiatryczna, wydana w sprawie II K .../08 (II K ../12) Sądu Rejonowego w P. po obserwacji oskarżonego i kilka miesięcy przed popełnieniem przez niego podobnych przestępstw osądzonych w niniejszej sprawie, stwierdzała, że oskarżony miał w pełni zachowaną poczytalność i może uczestniczyć w postępowaniu karnym. Okoliczności podnoszone obecnie przez skarżącego były znane biegłemu wydającym tę opinię. Po jej sporządzeniu nie ujawniły się żadne nowe istotne okoliczności, które uzasadniałyby potrzebę wydania nowej opinii w omawianym przedmiocie. Podkreślał też Sąd Okręgowy, że oskarżony w niniejszym procesie „przejawiał wyjątkową aktywność i nadzwyczaj sprawnie radził sobie w realizowaniu szeroko rozumianego prawa do obrony” (s. 63 motywów). Tym cechowała się również postawa skazanego w postępowaniu kasacyjnym, o czym świadczy treść licznych pism procesowych.

2. Wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu traseologii oraz o przeprowadzenie badań wyściółek obuwia zabezpieczonego u oskarżonego (dowodowych butów marki „Nike” koloru czarnego) były zgłaszane do czasu wydania przez biegłego T. S. ustnej uzupełniającej opinii na rozprawie głównej w dniu 19 września 2014 r. Wnioski w tym przedmiocie nie były także zgłaszane na rozprawie w dniu 26 września 2014 r. przed zamknięciem przewodu sądowego, mimo wezwania stron przez przewodniczącego w trybie art. 405 k.p.k. Nie zgłoszono takowych wniosków również w postępowaniu apelacyjnym. W kasacji nie kwestionuje się już rzetelności biegłego T. S., ale w dalszym ciągu utrzymuje się, że badanie wyściółek dowodowego obuwia odebranego oskarżonemu umożliwiłoby identyfikację osoby używającej butów, a nie tylko tego obuwia. Ten zarzut jest jednak konsekwencją realizacji linii obrony J. O., którą odrzucił już Sąd I instancji, zaś jego ocenę podzielił Sąd odwoławczy. Przypomnieć tylko można, że oskarżony utrzymywał, że tylko raz miał te buty na nogach – w dniu 5 października 2011 r. w

trakcie kradzieży z włamaniem do domu L. N. Oskarżony został zatrzymany w tych butach bezpośrednio po popełnieniu tego przestępstwa, do którego przyznał się, a skradzione rzeczy znaleziono w jego samochodzie. J. O. twierdził, że buty należały a to do Ł. K., a to do R. M. A przecież oskarżony w tych samych butach usiłował dokonać kradzieży w dniu 5 września 2011 r. z domu A. P., do którego to czynu również się przyznał, a ślad tego właśnie obuwia został zabezpieczony i zidentyfikowany przez biegłego T. S. (k. 824). Poza uwagą kasacji pozostały inne okoliczności, którymi kierował się Sąd Rejonowy przyjmując, że oskarżony nosił te buty i pozostawiał jego ślady na miejscu przestępstw, a jego ocenę zaaprobował Sąd odwoławczy. Uwaga ta dotyczy również ustalenia przez Sąd I instancji o uzgodnieniu relacji Ł. K. i oskarżonego przedstawionych na rozprawie (s. 3837 – 3841).

3. Rzeczywiście nie przeprowadzono dowodów z badań nielicznych, zabezpieczonych na miejscu zdarzeń, śladów osmologicznych (nietrwałych) i daktyloskopijnych. Ale też niestwierdzenie ich pochodzenia od oskarżonego nie prowadziłyby przecież do wykluczenia jego obecności na miejscu przestępstw, a jedynie do ewentualnego stwierdzenia, że ślady te pochodziły od innych osób.

4. Sąd odwoławczy na str. 66 motywów podzielił ocenę Sądu I instancji co do znaczenia dowodów w postaci paragonów i faktur (k. 3836) oraz wyciągów z rachunku bankowego dokumentującego posługiwanie się kartą bankomatową oskarżonego (k. 3826). Stanowisko wyrażone w kasacji w tym zakresie jest tylko kontynuacją polemiki prezentowanej już w apelacji, nie zawierającej argumentacji mogącej podważyć ocen obu Sądów, mieszczących się w ramach art. 7 k.p.k. Dodać tylko można, że Sąd *meriti* miał w polu widzenia czas czynów i czas udokumentowanych transakcji, niekolidujący ze sobą (zob. k. 3826), a także i to, że w kasacji nie próbowano wykazać, kiedy to oskarżony na pewno dokonywał zakupów w czasie, gdy popełniane były przestępstwa.

5. Powoływanie się dopiero w uzasadnieniu kasacji na fakt, że w dniu 1 kwietnia 2010 r. oskarżony przebywał w areszcie śledczym, a więc nie mógł tego dnia dopuścić się przestępstwa (niezarzuczonego mu), w którego miejscu ujawniono ślad mogący pochodzić od jego buta, abstrahuje od tylko przypuszczającego wniosku

biegłego z zakresu traseologii. Ta jedynie hipoteza nie dowodzi, że inne osoby w czasie popełnienia czynów przypisanych oskarżonemu, nosiły jego buty.

6. Wykluczona była możliwość ustalenia na podstawie telefonu zatrzymanego przy oskarżonym, gdzie był w chwili czynów (na podstawie logowania aparatu), skoro nie było w nim karty SIM (chodzi o zarzut wyartykułowany w uzasadnieniu kasacji).

7. Sędzia sprawozdawca w pierwszej instancji, orzekła w sprawie Ł. K. w dniu 5 listopada 2014 r., natomiast wyrok wobec oskarżonego wydała w dniu 16 października 2014 r., czyli wcześniej. Nie może zatem być mowy o naruszeniu art. 41 § 1 k.p.k. przez tego sędziego, ani o zaaprobowaniu uchybienia temu przepisowi przez Sąd odwoławczy.

8. Rzeczywiście Sąd odwoławczy lakonicznie uzasadnił swoje rozstrzygnięcie do kar jednostkowych i kary łącznej, a nadto dostatecznie nie odniósł się do zarzutu rażącej niewspółmierności tych kar, wymierzonych przez Sąd Rejonowy. W tym zakresie doszło więc do rażącego naruszenia art. 457 § 3 k.p.k. zarzuconego w pkt V kasacji. Jednak nie wykazano w niej, że uchybienie Sądu Okręgowego mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Ponadto, uzasadnienie pełni tylko funkcję sprawozdawczą. Brak jest w kasacji, gdy idzie o kary, zarzutu uchybienia art. 433 § 2 k.p.k. odnośnie do zarzutu apelacyjnego, podnoszącego rażącą surowość kar. Ramy rozpoznania kasacyjnego są ograniczone treścią podniesionych zarzutów (zob. art. 536 k.p.k.).

9. W kasacji nie wskazano, do jakich innych jeszcze zarzutów zawartych w apelacjach oskarżonego i jego obrońców nie ustosunkował się Sąd odwoławczy. Zarzut z pkt V kasacji w nieumotywowanym zakresie nie mógł zatem być rozpoznany. Wszak nie jest zadaniem Sądu kasacyjnego wyszukiwanie ewentualnych uchybień sądu odwoławczego. To w kasacji należy podać, na czym polega zarzucane uchybienie (art. 526 § 1 k.p.k.).

Z wszystkich przytoczonych względów oddalono kasację jako oczywiście bezzasadną.